

taget konvention. For *ikke-industrielle erhverv* er der i 1946 vedtaget en tilsvarende konvention. Reglerne i de nævnte konventioner er som helhed mindre vidtgående end de hidtidige danske bestemmelser og det forelagte lovforslag. Forslaget har dog på enkelte punkter måttet modificeres af hensyn til konventionernes bestemmelser, jfr. nedenfor vedrørende stk. 2, nr. 1 og nr. 7, og bemærkningerne om mejerier og bagerier.

Med hensyn til de forandringer, som udkastet medfører i forhold til 1925-loven, bemærkes følgende:

For *håndværks-, industri- og transportvirksomheders* vedkommende er der efter 1925-loven adgang til i to tilfælde at gøre undtagelse fra reglen om, at arbejdstiden skal slutte kl. 18. For det første kan arbejds- og socialministeren, for så vidt det for et fag under hensyn til dets særlige forhold må anses for ønskeligt, at virksomhederne kan beskæftige unge mennesker under 18 år efter kl. 18, undtagelsesvis tillade, at de beskæftiges mellem kl. 18 og kl. 20, men der skal også i dette tilfælde tilsikres de unge en samlet hvileperiode på 12 timer i døgnet.

Der næst kan arbejds- og socialministeren, når det skønnes nødvendigt for vedkommendes faglige uddannelse, tillade, at mandlige arbejdere over 16 år deltager i kontinuerligt arbejde mellem kl. 18 og kl. 6 i jern- og stålfabrikker, glasværker, papirmøller og råukkerfabrikker.

Ingen af de nævnte muligheder for dispensation har imidlertid været benyttet i de år, i hvilke 1925-loven har været gældende, og der synes ikke at være anledning til at opretholde disse undtagelser.

I *brød- og kagebageriers* samt *konditoriers værksteder* — og om deres *udsalgslokaler* se nedenfor — er der efter 1925-loven adgang til at beskæftige unge mennesker under 18 år i tiden fra kl. 4 til kl. 20, dog at lærlinge ikke må arbejde i de to nævnte aften timer. Efter forslaget er det ikke tilladt at beskæftige unge arbejdere i disse tidsrum. I det oprindelige, af arbejdsrådet godkendte udkast var der for brødfabrikker, brød- og kagebagerier samt konditorier gjort undtagelse for så vidt angår tidsrummet kl. 4—6, men en sådan undtagelse ville være i strid med den foran nævnte konvention og er derfor ikke medtaget.

Mejerier må efter 1925-loven beskæftige unge arbejdere i timerne mellem kl. 5 og kl. 20, men de skal dog have en samlet hviletid på mindst 11 timer i døgnet. Efter forslaget er det ikke tilladt at beskæftige unge arbejdere i disse tidsrum, og bestemmelsen om 12 timers hviletid mellem kl. 18 og kl. 6

vil også gælde for mejerierne. I det oprindelige udkast var der for mejerierne gjort undtagelse for så vidt angår tidsrummet kl. 5—6, men en sådan undtagelse ville være i modstrid med den foran nævnte konvention.

Indenfor *barber- og frisørforretningerne* må efter 1925-loven unge mennesker beskæftiges indtil det tidspunkt om aftenen, på hvilket barber- og frisørvirksomheder ifølge den gældende lukkelovgivning skal lukkes for publikum. Denne undtagelsesbestemmelse opretholder lovforslaget og udvider den, idet det må anses for rimeligt at tillade anvendelsen af de unge arbejdere indtil det tidspunkt om aftenen, til hvilket virksomhederne kan betjene publikum, efter lukkelovens § 49, stk. 1, indtil en time efter lukketid.

Butikker — hvortil i denne forbindelse henregnes udsalgssteder fra bagerier og konditorier — *udleveringssteder, lagre, auktionslokaler o. lign.* kan ifølge 1925-loven anvende de unge mennesker indtil det tidspunkt om aftenen, da de pågældende lokaler skal lukkes for publikum. Også denne undtagelsesbestemmelse opretholder forslaget og udvider den til at gælde indtil det tidspunkt, til hvilket virksomhederne kan betjene publikum.

Den nugældende lov tillader imidlertid, at de unge mennesker anvendes til kl. 22 i to tilfælde, nemlig:

- a) når de i detailforretninger i den lovfæstede udsalgstid må deltage sammen med det udlærte personale i det fornødne oprydningsarbejde samt mærkning af varer o. lign.;
- b) indtil 12 gange årlig herudover.

Den under a) nævnte bestemmelse opretholdes — dog kun for så vidt angår unge arbejdere over 16 år — men forslaget gør ligesom 1925-loven anvendelsen af den betinget af, at der indrømmes de unge mennesker en times spise- og hviletid efter forretningens lukketid for publikum. I modsætning til 1925-loven, der tillader, at de unge menneskers hvileperiode på mindst 12 timer i døgnet indskrænkes i de sidste 7 dage forud for juleaften, fastholder forslaget imidlertid også her hovedreglen, således at der også i dette tilfælde skal gives de unge mennesker mindst 12 timers samlet hvileperiode. De kan således, når de har arbejdet til kl. 22 den foregående aften, tidligst påbegynde deres arbejde kl. 10 næste morgen.

Den under b) nævnte bestemmelse er ikke opretholdt i den hidtidige form, hvorefter det er overladt til virksomhedens indehavers frie skøn at afgøre, hvornår den skal benyttes. Derimod er der i § 45, stk. 2, nr. 5, givet butikker og lagre ad-